

DEBRECENI FÜGGETLEN ÚJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁR: HELYBEN: EGY ÓRA 1 K 40 F.
NEGYEDÉVRE 4 KORONA, VIDÉKEN: EGY ÓRA 1 KO-
RONA 50 FILLÉR, NEGYEDÉVRE 4 KORONA 50 FILLÉR

POLITIKAI NAPILAP

FELELŐS SZERKESZTŐ: DR. HEGEDŰS LORÁNT
KIADÓTULAJDONOSOK: HOFFMANN ÉS KRONOVITZ
SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL: PIAC-UTCA 49

A központi hatalmak követői elhagyták Athént

Német csapatok Nagyszeben és Hátszeg vidékén — A bolgár-német seregek Dobrudsában előnyomulnak — A bukovinai határon visszavertük az oroszok tömegtámadását — Repülőink bombázták Velence hadikikötőjét — Óriási csata a Sommenál

Görögország döntő órái

A központi hatalmak követői eltávoztak Athénből

Athén, szeptember 13. (Magyar Távirati Iroda.) A német, magyar-osztrák, bolgár és török követek elhagyták Athént és a követségek személyzetével együtt egyelőre Florinában szállottak meg, ahol még Zaimis gondoskodott a biztonságukról.

A görög kormányválság

Hága, szeptember 13. A Reuter-ügynökség jelenti Athénből: Zaimis miniszterelnök ragaszkodik lemondásához.

Athén, szeptember 13. (Magyar Távirati Iroda.) Zaimis miniszterelnök lemondását a király bizonyára elfogadta, de eddig még nem jelent meg az erről szóló hivatalos közlemény.

A román háború

Höfer jelentése

Budapest, szeptember 13. (Miniszterelnökség sajtóosztálya.) — A főhadiszállás jelentése a Románia elleni arcvonatról:

A helyzet változatlan.

HÖFER altábornagy, a vezérkar főnökének helyettese.

A német jelentés

Berlin, szeptember 13. (Miniszterelnökség sajtóosztálya.) A nagy főhadiszállás jelentése:

A Dobrudsában a hadműveletek tervszerűen folynak le.

A macedoniai arcvonalon különös jelentőségű esemény nincs.

Erdélyben a nagyszebeni szakaszon és Hátszegtől délkeletre a német csapatok érintkezésbe jutottak a románokkal.

LUDENDORFF, első főszállásmester.

A bolgár jelentés

Szófia, szeptember 13. (M. T. L.) A vezérkar jelenti 13-án:

Román front: A Duna mentén nyugalom uralkodik.

Csapatunk a Dobrudsában folytatják előnyomulásukat.

A 3-ik hadsereg parancsnoka kiegészítően jelenti, hogy tisztjeink, akik tegnap Szilisztriából, Tutrakanból és környékéről visszatértek és szemtanúi voltak az ottani eseményeknek, jelentik, hogy a román csapatok szegényteljes viselkedésük folyamán hajmeresztő kihágásokat követtek el a védtelen bolgár lakossággal szemben. Egy zsenge koru leány holttestét két részre szakítva találták. A szörnyett valószínűen azután történt, hogy a gyermekek erőszakot követtek el. A megvert román csapatok rémtetteiben egyes orosz csapatrészek is osztoztak, amelyek Szilisztriában voltak.

22,450 fogoly Tutrakannál

Szófia, szeptember 13. (Meggésve érkezett. A vezérkar jelenti szeptember 8-ikáról:

Csapatunk a tutrakanai vár elfoglalása alkalmával 450 tisztet és 22,000 sebesületlen katonát ejtettek foglyul.

Pogromok Moldavában

Stockholm, szeptember 13. A legtöbb moldavai városban a nacionalisták rémes pogromokat rendeztek. Különösen Galacban, Braiában és Izmailban öltöttek rémes jelleget a pogromok.

Az előnyomulás Konstanza felé

Genf, szeptember 13. Párisból jelenti: A dobrudsai harcokról Berthaut tábornok a következőket írja a Petit Journal-ban: Szilisztria elvesztését csak az magyarázhatja, hogy a védelem lehetetlen volt, mert a román, orosz és szerb csapatok tulerővel állottak szemben. Ez az eredmény nem fogja meglepni barátainkat. Valószínűleg mindent meg fognak tenni, hogy a török és bolgár csapatok előnyomulását fel-

tartóztassák és megállítsák a németeket, akik Mackensen vezetése alatt Konstanzához közelnek.

Az orosz flotta Konstanzában

Rotterdam, szeptember 13. (Magyar Távirati Iroda.) A Morning Post jelenti, hogy csaknem az egész Fekete-tengeri flotta befutott Konstanzába, hogy megkezdje a közös oláh-orosz flotta-akciót a bolgár partok ellen.

Románia fájdalmas sebe

Rotterdam, szeptember 13. A Reuter-ügynökség közli Take Jonescunak az új román Dobrudsza területén Dobricsnál és Tutrakannál lefolyt csatákról írott cikkét. Ez a két csata — mondja a cikk — tartós hatással lesz a Balkán-félsziget jövőjére. Tutrakan fájdalmas sebe marad Romániának.

Német repülőik támadása orosz hadihajók ellen

Berlin, szeptember 13. A Wolff-ügynökség jelenti:

12-én repülőink bombázták Konstanzánál az orosz tengeri haderőket. Számos találatot figyeltünk meg.

A Rigai-öbölben repülőrajaink az orosz tengeri haderőket megtámadva, egy rombolót elsüllyesztettek.

***

Az orosz háború

Höfer jelentése

Budapest, szeptember 13. (Miniszterelnökség sajtóosztálya.) — A főhadiszállás jelentése az orosz hadszíntérről:

Károly főherceg lovassági tábornok hadsereg-arcvonala: Az oroszoknak a kárpáti harcaink ellen Smotrec (Zabietől dényugatra) és az Aranyos-Beszterce között intézett egységes tömegtámadása az ellenség igen súlyos veszteségei mellett összeomlott.

Kelet-Galiciában nem volt esemény.

Lipótbajor herceg vezértábornagy hadsereg-arcvonala: Mérsékelt

URANIA

Ma utoljára!

Nordisk-film!

Kisér a múlt

(Der Seeger)

esemény-irama

3 felvonásban.

A legpompásabb és leg-

szébb tengeri felvételek.

Főszereplők:

RICHARD SUND,

GRETE ALMROTH és

ECKMANN.

GORDON BELL

bűnügyi dráma

3 felvonásban.

Egy penzumistó

rendkívül érdekfeszítő

és izgalmas története.

Deutschland

bavárhajó fogadtatása.

Előadások: 5-től 7-ig

mérsékelt, 9-től 11-ig

rendes helyárral.

APOLLO

Ma, csütörtökön

előadások 5 órakor

mérsékelt, 9 órakor

rendes helyárral.

Switt Barker

derekvil regénye után

Ki ismeri fel

e halottat

csodásan érdekes

derekvil-történet

4 felvonásban.

A Deutschland

megérkezése.

Kitűnő

kisérő

műsor!

tüzérségi és aknavető tüzelésen kívül semmi különös esemény.

HÖFER altábornagy,
a vezérkar főnökének helyettese.

A német jelentés

Berlin, szeptember 13. (Miniszterelnökség sajtóosztálya.) A nagy főhadiszállás jelentése a keleti hadszíntérről:

Lipót bajor herceg vezértábornagy arcvonala: A helyzet változatlan.

A Dweten torkolatától északra és Garbunowkánál, Düinaburgtól északnyugatra, visszatúsítottunk kisebb orosz előretöréseket.

Károly főherceg lovassági tábornok arcvonala: A Kárpátokban Smotrectől (Zabietől délnyugatra) az Aranyos-Beszterczéig terjedő arcvonalon az oroszok egységes tömegtámadást indítottak. Conta tábornok parancsnoksága alatt álló vitéz csapatunk mindenütt visszaverték őket és igen súlyos veszteségeket okoztak nekik.

LUENDORFF,
első főszállásmester.

A törökök sikerei Galiciában

Konstantinápoly, szeptember 13. (M. T. I.) A főhadiszállás jelenti:

A legutóbbi időben érkezett jelentés szerint csapatunk a galíciai fronton ellentámadásban szuronyszegezve szeptember 7-én estig erős orosz csapatok valamennyi támadását visszaverték. Az ellenség veszteségeit 8000 emberre becsülik. Azokban az összeütközésekben, mikor ember ember ellen harcolt, 3 tisztet és több mint 300 közembert fogtunk el s 5 gépfegyvert zsákmányoltunk.

A francia miniszterek a pétervári haditanácson

Krisztánia, szeptember 13. Briand francia miniszterelnök és Roques hadügyminiszter tegnap ideérkeztek és ma folytatták utjukat Haparrandán keresztül Pétervár felé, ahol résztvesznek a megtartandó haditanácson.

***

Az olasz háború

Höfer jelentése

Budapest, szeptember 13. (Miniszterelnökség sajtóosztálya.) — A főhadiszállás jelentése az olasz hadszíntérről:

Az Isonzo-arcvonalon az ellenséges tüzérségi tűz tart.

Az Ets- és az Aspach-völgy között meg lehetős nyugalom állt be.

HÖFER altábornagy,
a vezérkar főnökének helyettese.

Repülőink bombázták Velencét, Cervignanot és Chioggiát

Budapest, szeptember 13. (Miniszterelnökség sajtóosztálya.) — Hivatalos jelentés a tengeri eseményekről:

A 12-ikéről 13-ikára virradó éjjel egy tengeri repülőrajunk számos bombát dobott a cervignanói vasúti telepekre. Két nagyobb tüzvész és egyik katonai építményben igen heves robbanást idéztek elő és a vasúti telepeken számos telitalálatot értek el.

Egy másik tengeri repülőrajunk ugyanaz éjjel megtámadta a velencei hadi kikötőt. A legnehezebb bombák telitalálatát figyeltük meg az arzenálban, a gáztartályok melletti dokkokban, az alheronej erődben és a chioggiái hajógyárban. Chioggiában több helyen tűz támadt.

Mindkét tengeri repülőrajunk a leghevesebb lövetés dacára is sértetlenül tért vissza.

HAJÓHADPARANCNOKSÁG.

A belga-francia harctér

Berlin, szeptember 13. (Miniszterelnökség sajtóosztálya.) A nagy főhadiszállás jelentése a nyugati hadszíntérről:

Rupprecht bajor trónörökös vezértábornagy arcvonala: A Sommetől északra a harc újból fellángolt. Combles és a Somme között csapatunk nehéz harcot vívnak. A franciák benyomultak Bouchavesnesbe. A tüzérségi harcok a folyó mindkét oldalán nagy heveséssel tovább folynak.

A német trónörökös arcvonala: A Maastól jobbra a Thiamont-szakaszon és a Souville-szakadéknál meghiusítottunk francia támadásokat.

LUENDORFF,
első főszállásmester.

25 hadosztály a Sommenál

Bern, szeptember 13. A Secolo közli, hogy 25 angol és francia hadosztály áll készen a Sommenál, hogy felvegye a küzdelmet. Ilyen körülmények között szó sem lehet arról, hogy az offenzíva ellanyhul.

Haditanács Párisban

Genf, szeptember 13. A párisi Journal jelenti, hogy Párisban egészen váratlanul összeült a legfelsőbb védelmi tanács, mely az athéni eseményeket fogja megbeszélni. Joffre és Castelnau tábornokokat a főhadiszállásról Párisba hívták.

Angol készülődés a tengeren

Rotterdam, szeptember 13. (Magyar Távirati Iroda.) A kikötő-mestert tegnap éjszaka értesítették, hogy keddre virradó éjjel az összes angol kikötőket ázárták a semleges hajózas elől. Az okot nem tudják. Azt hiszik, hogy az intézkedés csapatszállításokra vagy az angol flotta mozdulataira vezethető vissza.

***

A balkáni harctér

Höfer jelentése

Budapest, szeptember 13. (Miniszterelnökség sajtóosztálya.) — A főhadiszállás jelentése a délkeleti hadszíntérről:

A Vojusánál időnként élénk csatározások.

HÖFER altábornagy,
a vezérkar főnökének helyettese.

Olasz vereség Macedoniában

Szofia, szeptember 13. (M. T. I.) A vezérkar jelenti szeptember 13-án:

Macedoniai front: 12-én erős kölcsönös tüzérségi és gyalogsági tüzelés az Ostrovo-tónál.

A Moglena-területen fokozott tüzérségi és gyalogsági tüzelés. Az ellenség egyes helyeken előrehatolni igyekezett, de tüzelésünk visszatúsította.

A Vardar-völgyben és a Dojran-tónál élénk tüzérségi tüzelés. 2 olasz zászlóalj, 1 lovas szakasz és 1 üteg Butkovo-Dzumaja irányában előrenyomultak. Ott levő csapatunk erélyesen megtámadták és menekülésre kényszerítették őket. Csapatunk által üldözve, az ellenség Butkovo falu irányában visszavonult. Ez volt második találkozásunk az olaszokkal.

A Struma-völgyben szórványos tüzérségi tüzelés.

Az Aegei-tengerparton, mint rendesen, az ellenséges flotta cirkál.

SZERETETADOMÁNYOKAT KÉR

a Hadsegélyző Hivatal átvételéül különítménye. Budapest, IV., Váci-utca 38.

Adakozzunk a Vörös Keresztnél!

A törökök harcai

A török főhadiszállás jelentése

Konstantinápoly, szeptember 13. (M. T. I.) A főhadiszállás jelenti:

Kaukázusi front: A jobbszárnyon visszavertünk egy ellenséges támadást. Ognot szakaszán két támadást, amelyeket az ellenség szeptember 9-ikéről 10-ikére virradó éjjel tüzérségi előkészítés után ismételt megkísérelt, ellentámadásunkkal visszatúsítottunk. Ellenséges csapatok, amelyek különváltva közeledni próbáltak állásainkhoz, ágyúink tüzeiben szerteszédtek és rendkívül nagy veszteségeket szenvedtek.

Nagy viták a Házban a diplomáciáról és a hadvezetőségről

Andrássy és Apponyi indítványai

Budapest, szeptember 13.

Beöthy Pál elnök az ülést megnyitván, bemutatta Vacsevnek, a bolgár szobranje elnöknek választáviratát, melyet a tutrakani győzelem alkalmából hozzá intézett üdvözlésre küldött.

A Ház ezután harmadszori olvasásban elfogadta a tegnap megszavazott törvényjavaslatokat és áttért Andrássy Gyula grófnak a delegáció összehívása tárgyában beterjesztett indítványára.

Andrássy Burián ellen

Andrássy Gyula gróf elsősorban Burián István báró külügyminiszternek a Budapesti Hírlap mai számában közölt kijelentéseire reflektál. A külügyminiszter ur — úgy mond — azzal kezd, hogy könnyű valakit vádolni a háborúért, aki nem lehet jelen. Ez is érv szülő indítvánva mellett, mert a delegáció összehívásával könnyen elérheti a külügyminiszter azt az örömet, hogy szemtől szemben álljon velünk. A külügyminiszter ur azt mondja továbbá, hogy velünk bizalmi férfiakkal nem közölhetett mindent, mert az nemcsak az ő titka volt. — Hát akkor, kár volt belemenni ebbe a komédiába. Mi csak azt kívántuk, hogy a folyó ügyekre vonatkozólag avassanak bele a történetekbe és történendőkbe. Az ország nagy érdekeinek minden kockáztatása nélkül beavatott volna a külügyminiszter ur az ügyek állásába.

Burián külügyminiszter maga mondotta, hogy őt nem avatták be kellően és azért nem informálhatott minket sem, mert ő maga sincs informálva. Ez tühretetlen állapot. Lehetetlenség, hogy egy külügyminiszter felelősséget vállaljon az ország sorsának intézéséért, ha a hadi helyzetbe, amelyhez a külpolitikát állandóan hozzá kell alkalmazni, nincsen beavatva. Továbbá azt mondja a külügyminiszter ur, hogy informálva volt Románia szándékairól. Burián nyilatkozata mentesítheti Czernint, de súlyos vád a kormány ellen, mert minél jobban tudták, hogy minő szándékai vannak Romániának, annál súlyosabbak a mulasztások, amelyek ennek ellenére elkövetettek.

A továbbiakban fejtegeti az 1867:XII. törvények intencióját, amely abban áll, hogy csakis az Alkotmányos Ausztriával léphetünk érintkezésbe a közös viszonyokra nézve.

Rátér végül az olasz kérdésre. A miniszterelnök multkori beszédével polemizálva, kijelenti, hogy nem lekicsinylés volt, amikor azt mondta, hogy a külügyminiszter megrettent azokban a pillanatokban, amikor Olaszország és esetleg Románia fegyveres beavatkozásától kellett tartanunk.

Tisza válasza

Tisza István gróf miniszterelnök szólalt fel ezután. Nyomatékkal hangsúlyozza, hogy nincs senkisésem egész Magyarországon, aki ne kívánná az osztrák alkotmányos élet helyreállítását. Sajnálattal emlékezik meg arról, hogy a két állam harmóniája tekintetében vannak bizonyos hangulatot rontó momentumok, mint például az, hogy a rossz termés miatt most

nem adhatunk annyi gabonát az osztrákoknak, mint adhattunk volna jó termés esetén. Ezek a momentumok a hangulat megrontására adtak okot odaát. Nem avatkozhatom be Ausztria belső ügyeibe s ezért *nem járulhatok hozzá Andrássy indítványához*. Ha ráfogjuk külpolitikánk vezetőire, hogy a veszélyes botlások egész seregét követte el, akkor természetes, hogy ez olyan hangulatot teremt, amely *lényeges akadály a háboru további sikeres folytatásának*.

Beszéde további során ismerteti az *Olaszországgal folytatott diplomáciai tárgyalásainkat*. Valótlannak mondja azt az állítást, hogy csak akkor tettünk konkrét ajánlatot Olaszországnak, amikor a harcra gyengén állottunk. Ellenkezőleg: *a gorlicei diadal után is tettünk ajánlatot Sonninnak, aki azonban mindenáron háborut akart*.

Rátér ezután a román kérdésre. Annak a hitének ad kifejezést, hogy az erdélyiek szenvedése mihamarabb megszűnnek. *Bizom Istenben, hogy út a megtorlás órája Románia számára*. Lelkes éljenzés.) *Tudtuk, hogy a románok nincsenek felkészülve, azért nem vártuk támadásukat. A következmények meg fogják mutatni, hogy ki vesztett ezzel többet: mi-e, avagy Románia*. A diplomáciánk elleni támadásokkal szemben figyelmeztet arra, hogy a Balkánon nemesek ellenséget, de barátot is szerezünk: *itt van Bulgária!* (Hosszantartó lelkes éljenzés.) *Azt hiszem, hogy Romániáért bőségesen kárpótul bennünket Bulgária szövetsége*.

Apponyi a lucki áttörésről

Apponyi Albert gróf okolta meg ezután indítványát, amelyet Andrássy indítványa kiegészítésének mond. Föltétlenül szükséges, hogy a *külgyminiszter, ha a delegációban ezidőszent lehetetlen, legalább a képviselőházban felelősségre legyen vonható*. Az elkövetett hibák jóvátételére garanciákat kell követelnünk.

Áttérve a harcra helyet ismertetésére, kijelenti, hogy hadvezetőségünk a háboru elején súlyos hibákat követett el azért, hogy leki-csinylte az orosz erőket. Ezeket a hibákat győzelmes offenzíváink jóvátették, a gorlicei áttörés után, amikor seregeink mindenütt ellenséges földre nyomultak elő. Egyszerre azonban *villámként beütött a lucki és a bukovinai front-áttörés*. Kérdezi, mi tette szükségessé az *olasz offenzívát*, amelyhez Szerbiából és az orosz harcra vitték a katonákat és az ágyukat? *A lucki katasztrófa előidézéséhez nagyban hozzájárult a helyi parancsnokság elégtelensége és az a körülmény, hogy a személyes tekinteteknek feláldozták a magasabb érdekeket. A hibát a főherceg idézte elő, ezt nyíltan kimondom*. — Ezek a dolgok idézték elő a súlyos helyzetet, amelyet ma is érzünk, bár hisszük, hogy ez a súlyos helyzet átmenetinek fog bizonyulni. — *Szükségesnek tartja, hogy a legfelsőbb hadvezetésben mielőbb változás álljon be*, mert csak a megfelelő változások lehetnek alkalmasak a katonaság és a lakosság lelkesedésének felújítására.

Rakovszky elbeszéli a bizalmas tanácskozásokat

A délutáni ülésen *Rakovszky István* szólt fel. *Részletesen elmondja, hogyan folyt le a beszélgetés a bizalmi férfiak és Burián báró külgyminiszter között*. — Burián kijelentette, hogy nincs abban a helyzetben, hogy a katonai helyzetről felvilágosításokat adhasson, miután őt sem tájékoztatja a hadvezetés, hanem mellékutakon, bizalmas módon igyekszik információkat szerezni. Ilyen külgyminiszteri helyzet mellett — folytatja *Rakovszky* — hasztalanul vélik a nemzet és kockára teszik a legértékesebb hadi sikereket.

Tisza István gróf miniszterelnök: *Rakovszky* majd megkapja a feleletet a külgyminisztertől. Sajnálja, hogy *Rakovszky* így akarja kihasználni a külgyminiszter előzékenységéből élvezett bizalmi szerepet, amelyre egyébként szóló ajánlotta *Rakovszkyt*; megállapítja, hogy ez elég könnyelműség volt tőle. Sajnálatosnak tartja, hogy egyesek valósággal kéjellegnek a fölmerült hibák firtatásában. Szembesíti *Apponyi* beszédével *Rakovszkyt*, aki

nem tudja temperamentumánál fogva meggondolni, hogy nyilatkozataival *valóságos kutmérgezést végez*.

Rakovszky István válaszol a miniszterelnöknek: *Hogy a bizalmi állással visszaélt volna, ez közönséges ráfogás*. *Apponyi* és *Andrássy* a tanuk, hogy *Burián* semmit sem mondott. *Titakozik az ellen, hogy Burián az ő rováására valótlanságot állítson*. Az a *kutmérgező*, aki *hazudik*.

A salgótarjáni zászlósértés

A vitát ezután megszakították és áttértek az interpellációkra.

Urmánczy Nándor elmondja, hogy a *lemburgi 30-ik gyalogezred tisztjei március 15-én levették a salgótarjáni ipartestület házáról a nemzeti lobogót*. Tiltakozik az ellen, hogy a hadsereget centralista hadsereggé tegyék. — Kérde: *hajlandó-e a miniszterelnök a honvédséget a közös hadsereg magyar részével egyesítve, a külön magyar hadsereget megteremtve*.

Tisza István gróf miniszterelnök azt válaszolja, hogy a salgótarjáni esetről eddig nem volt tudomása. Ha igaz, amit *Urmánczy* mondott, elítéli az esetet. Konstatálja, hogy *Ausztria eddigi vérvesztése nagyobb, mint Magyarországé*, a honvédség és a magyar ezredek ruháit meg fogják különböztetni a többi ezred ruháitól.

A Ház a miniszterelnök választát tudomásul vette.

Bosnyák Géza interpellált ezután a *petróleum-hiány* tárgyában. *Harkányi* János báró kereskedelmi miniszter megnyugtató választ adott s ezzel az ülés este fél 9 órakor véget ért.

SZINELEZ

MŰSOR:

CSÜTÖRTÖK: *Böregér*.

A színházi iroda hírei. Ma, csütörtökön *Strauss* bájos operettje, a „*Böregér*“ kerül színre *Borbély* Lili, *Görög* Olga, *Sólyom* Janka *Bálint* Béla, *Gáthy* Kálmán, *Sáfar* Sándor és *Kemény* Lajos fellépésével. — Holnap, pénteken igen értékes darab, a „*Salome*“ felújítása lesz *Retteg* Margittal a címszerepben. Kivülre az egész színtársulat résztvesz *Wilde* Oszkár tragédiájában. — A „*Salome*“-t *Emőd* Tamás egy felvonásos „*Két gránátos*“ című vígjátéka előzi meg, melyben a vezető szerepeket *Retteg* Margit, *Kemény*, *Kassay* és *Szakács* adják.

A Deutschland hazaérkezéséről készített érdekes film ma utoljára kerül bemutatásra az *Uránia*-ban. A nagy sikert aratott izgalmas bünyűgyi dráma: *Gordon* Bell és a *Kis*ért a mult csempész színi, felséges szép tengeri felvételeivel szintén már csak ma vannak műsoron.

Érdekesítő detektiv-kaland az Apollóban. *Switt* Barker detektiv-kalandja, melyet tegnap mutatott be az *Apollo*, nagy tetszéssel találkozott. A darab címe: „*Ki ismeri fel a halottat?*“ A darab magasabb színű szárnyaló és elit a sablonos detektiv-dramáktól. Éppen ebben rejlik sikerének titka. Az érdekes mű ma a „*Deutschland* érkezése“ című aktualitással együtt 5 órakor mérsékelt, 9 órakor rendez helyárrakkal lesz műsoron.

A kaméliás hölgy. *Dumas* nagyszerű műve holnap mint film-dráma kerül bemutatásra az *Uránia*-ban. — A budapesti előadásokkal egyidőben kapja a debreceni közönség ezt a pompás filmszenzációt és *Franceska Bertini* a főszerepben bizonyára itt is nagy sikert fog aratni. E kitérő előadásokhoz jegyek egész nap előre válthatók az *Uránia* irodájában. Telefon 12-51, szám.

Csókós éjszakák. A modern intimitással berendezett *Apollo* minden műsora a filmtermékek legjavából kerül ki s így természetesen nap-nap mellett nagy az érdeklődés az előadások iránt, úgy, hogy esténként *Debrecen* társaságának színét-javát látjuk a nézőtérben. Elmondjuk pedig mindezt azért, mivel az *Apollo* ismét egy nagy szezon-slágerre készül. Pénteken, szombaton és vasárnap lesz ugyanis műsoron a „*Csókós éjszakák*“ című film, melyet a szerző a szerelmi biblia három fejezetének mond s melyről tudjuk, hogy a legszebb film-műveknek egyike.

HIREK

***

— **Frigyes főherceg az erdélyi menekültekért.** *Budapesti* tudósítónk táviratozza: *Frigyes* főherceg és neje, *Izabella* főhercegné szívesen az erdélyi menekültek javára 40,000 koronát adományozott.

— **Roszner miniszter fiát megoperálták.** *Bécsből* táviratozzák: A harcra megsebesült *Roszner* István báró huszárhadnagy, *Roszner* Ervin báró miniszter fiának bal lábát amputálták. A sebesült hadnagy most már jobban van.

— **A mézeskalácsosok és cukrászok listje.** A városi tanács fölhívta a rendőrséget, írja össze a debreceni cukrászok, mézeskalácsosok, percc- és tésztaütőket, lehetőleg üzleti forgalmuk feltüntetésével, hogy a tanács e kimutatás alapján az iparuk folytatásához szükséges listet kérhesse részükre.

— **Az erdélyi menekültekért.** *Debrecen* városi társadalmi testvéri szeretettel siet *Erdélyből* menekült honfitársaink súlyos helyzetének enyhítésére. A gyűjtési akció ujjában a következő adományokat tünteti fel: *Városi adópénztár* gyűjtése 124.96, *Balogh* Ilona 5, *Ref. tanítótestület* 25, *Gazdasági rokkant-iskola* 32, *Sinka* Jánosné 2, *Polyánszki* Orest 6, *Ismeretlen* adakozó 12.40, *Mentze* Henrik 100, *Friedl* Ignác Ebes 10, *Weisz* Henrik 10, *Fischbein* József és neje 10, *Kovács* József 10, *Harmath* Antiquarium 50, dr. *Kiss* Géza 1 drb. 100 koronás hadikövénye 92, *Glück* Hermann 10, *Kozmann* Gusztáv 20, *Révi* István 4.70, *Jósa* Sámuel 10, dr. *Kardos* Albert 10, dr. *Horvay* Róbert 10, dr. *Maday* Pál 5, dr. *Medveczky* Károly 5, *Nádasdy* József 5, *Pályi* József 5, dr. *Vág* Sándor 6, *Ignácz* Ernő 5, *Lengyel* Sándor 6, *Vácz* Gyula 2, *Zagyva* Antal 2, *Kaiser* Albertné 2, özv. *Rosenfeld* Salamonné 50, dr. *Rényi* Andor 10, *Vadnai* Julia 5, *Schuh* Mihály 5, *Füredi* Sándor 4, *Fürst* Béláné 2.50, *Székel* Albert 2, *Dézi* Lajos 20, K. I. 5, *Quaiser* Nándor őrnagy és neje 50, *Löfkovits* Artur gyűjtése 62 korona. Az eddigi gyűjtés 56,187 korona 73 fillér.

Nagy Jakab ur és neje a mai napon 100 koronát küldtek hozzánk az erdélyi menekültek részére és 100 koronát a hadiárvának. A pénzt rendelkezési helyére juttattuk.

Mint tegnap közöltük, a *debreceni ipari rokkant-iskola* tanítványai 52 koronát gyűjtöttek maguk között az erdélyi menekültek támogatására. A gyűjtött összeget *Sztankay* F. Béla fémipari szakiskolai igazgató és *Institutoris* Ferenc hadnagy, a rokkant-iskola parancsnoka, a következő levél kíséretében küldték el *Márk* Endre udvari tanácsos polgármesternek:

Méltóságos Polgármester Ur!

A „*Debreceni Ipari Rökkant Iskola*“ tanítványai — a béna hősök — szívük egész melegevel átérzik annak a csapásnak a súlyát, mely volt szövetségünk, az oláh nemzet hitszegése folytán a rablómódra megtámadott erdélyi magyarságot sújtotta.

A testvéri szeretet melege, a *Kárpátoktól* az *Adriáig*, a borzalmas harcok lövészárkaitól a békés családi tűzhelyig utat tört magának a magyar szívekbe; a paloták gazdagjainak ezresei, a kunyhók szegényeinek fillérei egyértékűekké forrtak össze a szeretet nemes kohójában.

Uránia

Előleges jelentés!

Péntek, szombat vasárnap

A legnagyobb szenzáció!

A KAMELIÁS HÖLGY

Dumas örökbecsű drámája filmen.

Főszereplő: FRANCESKA BERTINI.

A csodás filmtragika legtokéletesebb alakítása és a filmgyártás legszebb remeke! Jegyelővétel!

Rokkant katona tanítványaink — a harcok élő áldozatai — is a résztvevők csoportjához sietnek, hogy igénytelen zsoldjuk morzsáival szárítsanak fel egy kömvet a hontalanná lett erdélyi testvérek szeméből.

Fogadja Méltóságos Polgármester Ur a mellékelt beküldött kegyes adományt a hontalan véreink nevében annak a nagy tartozásnak részbeni törlesztésére, amely adományt a nemes magyar társadalom művelünk szemben — a rokkant katonákkal szemben — hozott.

Debrecen, 1916. szept. hó 12-én.

A debreceni ipari rokkant-iskola.

— Vendéglőstanonciskolai beiratások. Értetem az illető vendéglős urakat, hogy a pincértanoncok beiratását f. hó 16-án, szombaton délután 3—5 óráig az iskolában, Miklós-utca 3. szám alatt fogjuk megtartani. Minden tanonc iskolaköteles. P o l s t e r igazgató.

— Halmágyi divatházában intézeti ruhák és kabátok dus választékban.

— Iskolás fiúk és leányok részére kész fehérművek, matracok, paplanok, takarók. Intézeti fehérmű az összes internátusokba előírás szerint Kardos Lászlónál, Debrecen, Kossuth-utca 9.

— Iskolakönyvek használt állapotban féláron, új állapotban rendes bolti áron kaphatók Antalffy Józsefnél, Szent Anna-utca 13.

— Halmágyi divatházába az őszi női felöltő- és kosztim-újdonosságok megérkeztek.

Tekintettel a folytonosan hallatszódó azon panaszra, miszerint

JÓ MOSÓSZAPPAN

nem kapható, tudatjuk a nagyérdemű közönséggel, hogy gyárunk „Gyors-mosó”, „Vegyítiszta debreceni” és „Csikós” elnevezések alatt 60—62% zsírsavtartalmu, tehát a legjobb minőségű mosószappant állítja elő.

Csikós szappanunk kézmósásra is kiválóan alkalmas. — Kapható minden fűszerkereskedésben.

Első Debreceni Gözszappangyár
Külsővásártér 3. Telefon 224. szám.

A nő legszebb disze

a szép alakú dús

KEBEL.

Hölgyek, kik e tekintetben hiányt éreznek, forduljanak teljes bizalommal

Krause Idához

POZSONY,

Sánc-út 2, C) oszt., honnan

teljesen költségmentesen és díszkréten kapnak tanácsot és útbaigazítást a telt kebel elérésére.

A sárgán is épen egy hát,
Akárcsak a feketén.
Olyan sima, mint a tükör,
Ha cipőre kenem én.
És mint csillag, éppugy csillog
Ide-oda rajt a fény;
Micsoda egy csoda hát ez?
Ez a

Somossy László cég

Hajdúvármegye szállítója

Intézeti fehérművek

Matracok — paplanok — takarók
harisnyák — zsebkendők
óriási raktára!

Helyiségváltoztatás.

Tisztelettel értesitem a nagyérdemű közönséget, hogy évtizedek óta fennálló, jó hírnévnek örvendő

fűszer-, gyarmat-, festék- és rövidáru nagykereskedésemet

Dégenfeld-tér 7. sz. a.

a Nemzeti Nagy Bazar volt helyiségébe helyeztem át.

Teljes tisztelettel

LINDENFELD J. Jenő.

AGRUS

ÜSZÖG és GOMBACSIRA ellen.

Olcso ár, kényelmes kezelés és a csiraképességének lényeges emelése. 100 kiló maghoz 20 deka AGRUS szükséges ára 40 fillér.

Mezőgazdasági vegyi laborator
DETSINYI FRIGYES,
Budapest, V., Vilmos császár-út 6.
Kapható minden fűszer- és vasnagykereskedésben.

Nem kell többé kétkö!

Apró hirdetések

Aranyat-ezüstöt, brilliántokat, bármiről szóló zálogleveleket (zálogcédlát) és egyéb tárgyakat a legmagasabb árban veszek. Meghívásra hazához is elmegyek. Steiner Mihály, Csokonai-u. 32.

Kis gyermek mellé házi teendőkből jártas leányt keresek. Arany János-utca 25. Utcái lakás.

Eladó kedvező fizetési feltételek mellett: Varga-kert, Keleti-sor 7. szám alatt lévő 1 hold föld körülkerített beltélek, Sámsoni-uton a sorompónál lévő új ház, — bolt, kocsma és laáshelyiségekkel, Geréby-telep, Kondor-u. 3. sz. alatt lévő három szobából álló kis ház, külön álló nyárikonyhával, istálló, és baromfiókkal, valamint két hold szőlő körülkerítve, Halasi telep, Márton Kálmán-utca 62. sz. alatt fekvő két szobás kis ház, mely két utcára nyílik, Ujkeriben, az Andrássy-út 40. szám alatt fekvő 1 hold szőlő, egyszobából álló házzal, Tégláskertben két darabban egy-egy hold területű szántóföld, Kossuth-kertben 8 katasztrális hold szőlő. Értekezhetni Debreceni Gazdák Bankjában, Kossuth-utca 17.

Erdélyből menekült cseléd-leányt keresek. Azonnal. Iskola-utca 8.

Szépirásu fiatal intelligens uri leány irodai alkalmazást keres. Ajánlatokat a kiadóhivatal továbbít.

Hajduböszörményben korlátlan italmérsi engedéllyel bíró cukrászda, kávéház vendéglőbe **kimérő kerestetik**

Óvadékkal bíró nős emberek érdeklődhetnek Dohanovits Ferencnél Hajduböszörményben. Menekült szakmabeliek előnyben részesülnek.

Zálogcédlát, törött aranyat, ezüstöt, brilliáns ékszert veszek és olcsón eladok. Krámer, Arany Bika-bérbáz 3.

Házmesternek kerestetik lehetőleg gyermektelen házaspár Sestakertbe, október elsejére. Cim a kiadóhivatalban.

Lapkihozdásra asszonyok felvételnek a kiadóhivatalban.

Házmester, kis családú, kinek neje ügyes takarítónő, lakásért és fizetésért felvétetik Arany János-u. 20.

Iskola könyvek az összes iskolák részére fűzetek, író- és rajzszerkesztők, még mindég olcsón kaphatók Fröhlich-féle könyv- és papirkereskedésben Szentanna-utca 1.

MEGHÍVÓ.

A Derecskei Takarékpénztár r.-t. 25 évi rendes közgyűlését

1916 évi október hó 1-én délelőtt 10 órakor tartja meg Derecskén, melyre a t. részvényesek tisztelettel meghívotnak.

Tárgyai:

1. Igazgatóság jelentése, 1915 évi zárszámadások előterjesztése, megállapítása és jóváhagyása.
2. Felügyelő-bizottság jelentése.
3. Igazgatóság és felügyelő-bizottság részére a felmentvény megadása.
4. Részvénytöke lebélyegzése.
5. Az alaptörvények új részvények kibocsátásával történő felemelése.
6. Az alapszabály módosítása.
7. Összes igazgatósági és felügyelő-bizottsági tagok 3 évre való választása.
8. Indítványok.

PYRRAM

CIPŐ = KRÉM

Gyártja: **BENESTESTVÉREK, GYÖR**